

DOCENTENHANDLEIDING

Aan de slag met kinderrechten in de klas

KINDEREN PRATEN MEE OVER KINDERRECHTEN

In Nederland vinden we het erg belangrijk dat alle kinderen fijn op kunnen groeien. Hierin heeft de overheid een belangrijke taak. Nederland is namelijk partij in het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK). Door een handtekening te zetten onder dat verdrag hebben we als land toegezegd om kinderrechten zo goed mogelijk te beschermen. En dat blijft nodig, ook in Nederland! Want ondanks dat er in ons land veel goed is geregeld voor kinderen, zijn er zeker nog verbeterpunten.

Een van die rechten is dat kinderen moeten kunnen meedenken en meedoen over onderwerpen die hen rechtstreeks raken. Daarom organiseert de Kleine Ambassade op vrijdag 8 december in samenwerking met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) de tweede Landelijke Kinderrechtenconferentie. Kinderen van basisscholen uit het hele land komen dan bij elkaar om het ministerie en kinderrechtenorganisaties te adviseren over wat er beter kan (en moet) als het gaat om kinderrechten in Nederland. Maar om een goed advies te kunnen geven, moeten kinderen wel weten waar zij het over hebben. Wat zijn kinderrechten eigenlijk? Hebben alle kinderen voldoende kennis over hun rechten? Voor welke rechten zou meer aandacht moeten zijn? Waarom? En hoe denken de kinderen dat het beter kan?

Ook uit jouw klas nemen kinderen deel aan de Landelijke Kinderrechtenconferentie. Ze vertegenwoordigen dan ook hun klasgenoten. Om alle kinderen goed voor te bereiden en meer kennis te geven over kinderrechten, maakten we dit lespakket. Het lespakket biedt laagdrempelige werkvormen die jouw leerlingen op onderzoek uit laten gaan naar welke kinderrechten er allemaal zijn, hoe het gaat met die kinderrechten in Nederland en wat zij zelf belangrijk vinden op dat vlak. Ook helpen de materialen om met leerlingen in gesprek te gaan over hoe het gesteld is met hun eigen kinderrechten en die van kinderen in hun omgeving.

In deze docentenhandleiding vind je stapsgewijs een uitleg over hoe het lesmateriaal kan worden gebruikt.

SAMENSTELLING

Superposter

Video
Kinderrechten-
conferentie 2022

Rechten van het Kind
fijn opgroeien-krant

Kinderrechten
Basisspel

Ken ik jou al?!-spel

DOELEN

- De leerlingen onderzoeken welke kinderrechten er zijn.
- De leerlingen begrijpen wat de kinderrechten inhouden en zien het belang ervan in.
- De leerlingen onderzoeken hoe het gaat met kinderrechten in Nederland.
- De leerlingen reflecteren op hoe gaat met het naleven van kinderrechten in hun eigen situatie.
- De leerlingen kunnen beargumenteren welke kinderrechten zij het belangrijkste vinden.
- De leerlingen kunnen verbeterpunten op het gebied van kinderrechten noemen en deze toelichten.

TIJDVAK

Dit lesmateriaal kan het beste behandeld worden tussen 20 november (de Internationale Dag voor de Rechten van het Kind) en 7 december, zodat de input vanuit de klas door de afgevaardigden meegenomen kan worden naar de Landelijke Kinderrechtenconferentie op 8 december.

AAN DE SLAG

VOORKENNIS INVENTARISEREN

Voordat je aan de slag gaat met het onderwerp kinderrechten, is het goed om alvast te inventariseren wat de leerlingen in jouw klas al weten over dit onderwerp. Het helpt je om later beter aan te sluiten bij de kennisbehoefte van jouw leerlingen.

Het inventariseren van de voorkennis kan op verschillende manieren. Bijvoorbeeld door gezamenlijk een woord- of mindmap te maken over het onderwerp kinderrechten, of door je leerlingen in tweetallen in gesprek te laten gaan over het onderwerp en dit vervolgens klassikaal terug te koppelen. Gebruik hiervoor de poster uit het lespakket.

Superposter

KENNIS OPDOEN MET HET KINDERRECHTEN BASISPEL

Nu je weet waar je leerlingen staan, is het tijd om aan de slag te gaan met het Kinderrechten Basisspel. Dit spel is ontwikkeld om kinderen meer kennis te geven over welke kinderrechten er zijn en ze te laten nadenken over welke rechten zij zelf belangrijk vinden.

Het Kinderrechten Basisspel bestaat uit de volgende onderdelen:

Spelregelkaart

25 kaartjes met verschillende rechten

25-30 grote kaarten met een overzicht van de verschillende rechten

Stappen

- 1 Ga met elkaar in een kring zitten.
- 2 Leg de kleine kaartjes met de afbeelding naar boven in het midden van de kring.
- 3 Stel de vraag: wat is er voor jou nodig om fijn te kunnen opgroeien?
- 4 Een aantal kinderen pakt om beurten één kaartje: het kaartje dat hij of zij het allerbelangrijkste vindt. Die kinderen vertellen waarom ze dat kaartje hebben gekozen.
- 5 Ga met elkaar in gesprek. Vinden andere kinderen dit ook? Wat hebben zij nodig? Waarom?
- 6 Leg alle kaartjes terug in het midden en deel de grote kaarten uit. Iedereen krijgt een eigen kaart.
- 7 Laat alle leerlingen voor zichzelf uit alle kaartjes vijf onderwerpen kiezen die zij zelf het belangrijkste vinden. Laat ze daar hun persoonlijke top 5 van maken en deze opschrijven op de kaart.
- 8 Bespreek de top 5'en met elkaar. Laat enkele kinderen vertellen waarom ze juist dat ene kaartje hebben gekozen. Hebben alle kinderen dit recht ook nodig? Wat valt op? Maak daarna een gezamenlijke top 5 op het digibord.
- 9 Maak een foto van de klassen-top 5 en stuur deze, liefst vergezeld van de belangrijkste argumenten en uitkomsten, naar ons toe via post@dekleineambassade.nl. Wij zijn heel benieuwd wat er uit het klassengesprek is gekomen, dat nemen we mee als input voor de Landelijke Kinderrechtenconferentie.

OP ONDERZOEK UIT AAN DE HAND VAN DE KINDERRECHTENKRANT MET VIDEO

Met de kennis over kinderrechten in het achterhoofd, kunnen de leerlingen zich gaan voorbereiden op de Kinderrechtenconferentie. Daarvoor verdiepen de kinderen zich in hoe het met de kinderrechten in Nederland gesteld is. Naar aanleiding van de Landelijke Kinderrechtenconferentie van 2022, waarin we dit met kinderen onderzochten, is een leskrant gemaakt. In de leskrant staan de bevindingen en adviezen die kinderen hebben gegeven tijdens de conferentie. Die bevindingen zijn ook samengevat in een video.

Ga op onderzoek uit aan de hand van de volgende middelen:

Kinderrechtenkrant voor elke leerling

Video Kinderrechtenconferentie 2022
(www.dekleineambassade.nl/lesmateriaal)

Stappen

- 1 Deel de leskranten uit. Bekijk samen met de leerlingen de voorpagina van de leskrant, lees de inleiding en geef aandacht aan de verschillende koppen en afbeeldingen. Ga het gesprek aan met de leerlingen: wat denken zij waar de krant over gaat? Welke koppen vinden zij opvallend? Waarom? Waar zijn zij nieuwsgierig naar? Waarom?
- 2 Leg uit dat bijna alle landen op de wereld hun handtekening hebben gezet onder het Kinderrechtenverdrag en dat zij daarmee verplicht zijn ervoor te zorgen dat de kinderrechten goed nageleefd worden. Gebeurt dit in Nederland al goed? Dat gaan ze onderzoeken met de krant.
- 3 Laat de leerlingen individueel, in kleine groepjes of klassikaal de binnenkant van de krant lezen. Laat hen in hun eigen woorden navertellen wat zij zojuist hebben gelezen.
- 4 Bekijk vervolgens de bijbehorende video Kinderrechtenconferentie 2022 op YouTube. Deze video vormt een aanvulling op wat de leerlingen zojuist hebben gelezen.
- 5 Bespreek of jouw leerlingen zich kunnen vinden in de adviezen. Wat vinden zij ervan? Herkennen zij zich in wat ze horen of juist helemaal niet?
- 6 Leg uit dat kennis over de kinderrechten heel belangrijk is (immers: als je niet eens weet welke rechten je hebt, hoe kun je dan bepalen hoe goed het eigenlijk gaat met de naleving ervan?) en dat de Nederlandse overheid is aangesproken, omdat het ook hier nog niet zo goed gaat als zou moeten. Daarom gaan verschillende ministeries en organisaties met elkaar in gesprek om te kijken hoe het beter zou kunnen, en daar is uiteraard de input van kinderen bij nodig. Dat meedenken door kinderen gebeurt tijdens de Landelijke Kinderrechtenconferentie.

MENING VORMEN MET HET KEN IK JOU AL?!-SPEL

Een van de adviezen van kinderen was dat ze soms hulp nodig hebben om meer met elkaar te praten, zeker als het gaat om ingewikkelde onderwerpen. Met het Ken ik jou al?!-spel helpen we daar een handje bij. Het spel helpt jouw leerlingen om op een open manier met elkaar te praten over kinderrechten in hun eigen situatie. Bovendien helpt het hen om te reflecteren op hoe het gaat met de naleving daarvan in hun eigen leven en om hulp te vragen als er dingen spelen waarbij het niet goed gaat.

Voor het Ken ik jou al?!-spel heb je de volgende onderdelen nodig:

Lege glazen pot
(zelf verzamelen)

Knipvellen

TIP! Je kunt één spel maken voor de hele klas, maar je kunt er ook voor kiezen om meerdere spellen te maken. Zo kunnen je leerlingen het spel in kleinere groepjes spelen. Verzamel simpelweg wat meer potten en print het spel een aantal keer extra uit!

Stappen

- 1 Knip het etiket, de spelregelkaart en de gesprekskaartjes uit.
- 2 Versier de pot met het etiket en de plaatjes.
- 3 Schud de kaartjes en doe ze in de pot.
- 4 Ga met elkaar in een grote kring zitten (of verdeel de klas in kleinere groepjes).
- 5 Trek om de beurt een kaartje. Lees de vraag op het kaartje en geef antwoord.
- 6 Ga met elkaar in gesprek. Uitgepraat? Dan trekt de volgende een kaartje.
- 7 Komen er belangrijke bevindingen uit jullie gesprekken? Bijvoorbeeld dingen die al heel goed zijn geregeld in Nederland of dingen die juist meer aandacht verdienen? Dan horen we dat graag! Deel de belangrijkste conclusies uit jullie gesprek via post@dekleineambassade.nl. Dan nemen wij het mee tijdens de Landelijke Kinderrechtenconferentie.